	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	Data pierwszej edycji: 27.11.1998
		Zastępuje: 26.01.2004
	Gruntoemalia poliwinylowo – akrylowa na powierzchnie ocynkowane i metalowe MAKOR - TIX	Data aktualizacji: 29.06.2004
		Egz. nr : 1/5

Producent: TBD S.A.
 Adres: 39 200 Dębica, ul. I. Mościckiego 23
 Nr telefonu: /+ 48 14/ 6805 600
 Nr faxu: /+ 48 14/ 6805 601

1. Identyfikacja preparatu

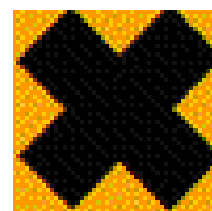
Nazwa handlowa: MAKOR-TIX
 PKWiU: 24.30.12-50.00

MAKOR-TIX jest gruntoemalią poliwinylowo-akrylową spełniającą jednocześnie rolę farby gruntującej o właściwościach przeciwrdzewnych i zewnętrznej emalii nawierzchniowej.

2. Skład i informacja o składnikach

	Numer indeksowy	Numer WE	Numer CAS	% wagowy	Klasyfikacja
Ksylen	601-022-00-9	215-535-7	1330-20-7	Max. 30	R10 Xn; R20/21 Xi; R38
Etylobenzen	601-023-00-4	202-849-4	100-41-4	Max. 3	F; R11 Xn; R20
Octan butylu	607-025-00-1	204-658-1	123-86-4	Max. 5	R10 R66 R67

3. Identyfikacja zagrożeń

Produkt szkodliwy

Produkt łatwo palny. Działa szkodliwie przez drogi oddechowe i kontakcie ze skórą. Działa drażniąco na skórę.

4. Pierwsza pomoc

Zatrucie inhalacyjne

Wyprowadzić zatrutego z miejsca narażenia lub zapewnić dopływ świeżego powietrza, zapewnić spokój w dowolnej pozycji, przykryć. W przypadku nieregularnego lub zatrzymanego oddechu zastosować sztuczne oddychanie. Wezwać lekarza.

Skażenie skóry

Zdjąć zabrudzoną odzież, zanieczyszczoną skórę umyć dokładnie dużą ilością wody z mydłem.

Skażenie oczu

Płukać oczy przez co najmniej 10 minut dużą ilością czystej, bieżącej wody, trzymając szeroko rozsunięte powieki. Unikać silnego strumienia wody ze względu na ryzyko mechanicznego uszkodzenia rogówki. Wezwać lekarza.

Zatrucie drogą pokarmową

Natychmiast wezwać lekarza. Zapewnić poszkodowanemu spokój. Nie prowokować wymiotów.

5. Postępowanie w przypadku pożaru

Gruntoemalia poliwinylowo – akrylowa na powierzchni ocynkowane i metalowe MAKOR - TIX	Producent TBD S.A.	Data pierwszej edycji 27.11.1998	Zastępuje 26.01.2004	Data aktualizacji 29.06.2004	Strona 2 z 5
--	-------------------------------	---	---------------------------------	---	-------------------------

Zalecane środki gaśnicze : proszki gaśnicze, piany lub rozproszone prądy wodne.

Środki gaśnicze niedozwolone ze względów bezpieczeństwa: zwarty strumień wody.

Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić wodą z bezpiecznej odległości: jeśli to możliwe, usunąć je z obszaru zagrożenia.

Nie dopuścić aby ścieki pozostałe po gaszeniu ognia dostały się do kanalizacji lub ujścia wody.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

Zalecenia ogólne

Unikać kontaktu z uwalniającą się cieczą: stosować rękawice ochronne i ubranie ochronne z tkanin powlekanych, okulary ochronne w szczelnej obudowie.

Zalecenia szczegółowe

Usunąć źródła zapłonu (ugasić otwarty ogień, ogłosić zakaz palenia i używania narzędzi iskrzących), zabezpieczyć zbiorniki przed nagrzaniem, pary rozcieńczać rozproszonym strumieniem wody; o ile to możliwe zlikwidować wyciek (zamknąć dopływ cieczy, uszczelnić, uszkodzone opakowanie umieścić w opakowaniu awaryjnym); miejsce gromadzenia się cieczy obwałować; zebrane duże ilości cieczy odpompować; małe ilości rozlanej cieczy przysypać niepalnym materiałem chłonnym, zebrać, skierować do zniszczenia zgodnie z obowiązującym prawem lokalnym.

7. Postępowanie z preparatem i jego magazynowanie.

Obchodzenie się z preparatem

Zapobieganie zatruciom: podczas stosowania nie jeść, nie pić, unikać kontaktu z cieczą, unikać wdychania par, przestrzegać zasad higieny osobistej, stosować odzież i sprzęt ochronny, pracować w wentylowanym pomieszczeniu.

Zapobieganie pożarom/wybuchom: wyeliminować źródła zapłonu - nie wykonywać prac z otwartym ogniem, nie palić, nie używać iskrzących narzędzi i odzieży z tkanin podatnych na elektryzację, chronić zbiorniki przed nagrzaniem, instalować urządzenia elektryczne w wykonaniu przeciw wybuchowym. Nie opóźniać do kanalizacji.

Magazynowanie

Przechowywać w oryginalnych, właściwie oznakowanych szczelnie zamkniętych opakowaniach w magazynie cieczy palnych, wyposażonym w instalację wentylacyjną i elektryczną w wykonaniu przeciwwybuchowym. Opakowania chronić przed nagrzaniem. Na terenie magazynu przestrzegać zakazu palenia, używania otwartego ognia i narzędzi iskrzących. Zasady magazynowania - zgodne z normą PN-89/C-81400.

8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej

Normatywy higieniczne dla środowiska pracy wg Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.11.2002 roku w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Dz.U. nr 217 poz. 1833 z dnia 18.12.2002 :

Ksylen	NDS	– 100 mg/m ³ :
	NDSch	– 350 mg/m ³
Etylobenzen	NDS	– 100 mg/m ³ :
	NDSch	– 350 mg/m ³
Octan butylu	NDS	– 200 mg/m ³ :
	NDSch	– 950 mg/m ³

Zalecane procedury monitoringu :

- Rozporządzenie Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 09.07.1996 roku w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Dz. U. Nr 86 z 1996r. Poz. 394 wraz z późniejszymi zmianami.

Metody oznaczania powietrza w środowisku pracy:

- PN – ISO 4225:1999 + Ak Jakość powietrza. Zagadnienia ogólne. Terminologia.
- PN-Z-04008/07: 2002 Ochrona czystości powietrza - Pobieranie próbek - Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacji wyników
- PN-78/Z-04116.00 Ochrona czystości powietrza - Badania zawartości ksyłenu - Postanowienia ogólne i zakres normy
- PN-78/Z-04116.01 Ochrona czystości powietrza - Badania zawartości ksyłenu - Oznaczanie ksyłenu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej z wzbogacaniem próbki
- PN-79/Z-04081.00 Ochrona czystości powietrza - Badania zawartości etylobenzenu - Postanowienia ogólne i zakres normy
- PN-79/Z-04081.01 Ochrona czystości powietrza - Badania zawartości etylobenzenu - Oznaczanie etylobenzenu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej z wzbogacaniem próbki

Gruntoemalia poliwinylowo – akrylowa na powierzchnie ocynkowane i metalowe MAKOR - TIX	Producent TBD S.A.	Data pierwszej edycji 27.11.1998	Zastępuje 26.01.2004	Data aktualizacji 29.06.2004	Strona 3 z 5
---	-------------------------------	---	---------------------------------	---	-------------------------

Unikać bezpośredniego kontaktu preparatu ze skórą i oczami oraz wdychania par produktu. Preparat stosować w pomieszczeniach przy sprawnie działającej wentylacji, jeżeli jest to niezbędne stosować środki ochrony dróg oddechowych; natychmiast zdjęć zabrudzone preparatem ubranie i umyć zanieczyszczoną skórę wodą z mydłem; nie wolno spożywać posiłków, pić oraz palić tytoniu podczas pracy z preparatem z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych; myć dokładnie ręce wodą z mydłem przed przerwą i po zakończeniu pracy; jeżeli jest to potrzebne zastosować krem do rąk.

Środki ochrony osobistej, zapewniające właściwą ochronę:

- rąk: rękawice ochronne z materiałów odpornych na działanie i przedostawanie się rozpuszczalników
- skóry: ubranie ochronne z materiałów odpornych na działanie i przedostawanie się rozpuszczalników
- dróg oddechowych: preparat stosować przy sprawnie działającej wentylacji; w przypadku niewystarczającej wentylacji stosować środki ochrony dróg oddechowych.
- oczy: okulary ochronne

9. Właściwości fizykochemiczne

- 9.1 Postać fizyczna, barwa, zapach
- Wzór chemiczny : mieszania różnych związków
 - Stan skupienia : ciekły
 - Barwa : różne kolory
 - Zapach : ksylenu
- 9.2 Temperatura wrzenia : dla rozpuszczalników 130 - 150 °C
- 9.3 Rozpuszczalność
- w wodzie : nierozpuszczalny
 - i innych rozpuszczalnikach : octan butylu,
- 9.4 Gęstość wyrobu w 20 °C : 1,18 – 1,36 g/cm³
- 9.5 Temperatura zapłonu : powyżej 23 °C
- 9.6 Temperatura samozapłonu : powyżej 650 °C
- 9.7 Granice wybuchowości
- Dolna : 2,4 % objętościowych przy 30 °C
 - Górna : 7,1 % objętościowych przy 82 °C
- 9.8 Stężenie wybuchowe w zakresie temp.(36 °C-53 °C) : 3,9 % objętościowych przy 36 °C
- 9.9 Ciepło parowania : 56,02 cal/g (35 °C - 80 °C)
- 9.10 Ciepło właściwe w 20 °C : 0,38 cal/g*°C
- 9.11 Ciepło spalania : 6506 cal/g
- 9.12 Reaktywność : produkt jest stabilny w zalecanych warunkach magazynowania i stosowania

10. Stabilność i reaktywność

Produkt jest stabilny w normalnych warunkach i przy zastosowaniu zgodnie z przeznaczeniem.

Warunki których należy unikać : - źródła zapłonu (otwarty ogień, narzędzia iskrzące),
nadmierne ogrzewanie preparatu

Niebezpieczne reakcje : - nie są znane

Niebezpieczne produkty rozkładu : - tlenki węgla

11. Informacje toksykologiczne

Ostra toksyczność

Ksylen	LD ₅₀ drogą pokarmową, szczur	4300 mg/kg
	LC ₅₀ inhalacyjnie szczur	22100 mg/m ³ / 4h
Etylobenzen	TC _{LO} inhalacyjnie, człowiek	100ppm (8h)
	LC _{LO} inhalacyjnie, szczur	400 ppm (4h)

Drogi wchłaniania

Drogi oddechowe, przewód pokarmowy, skóra

Objawy zatrucia ostrego

Gruntoemalia poliwinylowo – akrylowa na powierzchni ocynkowane i metalowe MAKOR - TIX	Producent TBD S.A.	Data pierwszej edycji 27.11.1998	Zastępuje 26.01.2004	Data aktualizacji 29.06.2004	Strona 4 z 5
--	-------------------------------	---	---------------------------------	---	-------------------------

Pary działają drażniąco na błony śluzowe układu oddechowego. Skoncentrowanie par powyżej zalecanych wartości w miejscu pracy powoduje podrażnienie oczu i dróg oddechowych, działa narkotycznie, powoduje zaburzenia rytmu z ryzykiem migotania komór, utraty przytomności i śmierci.

Po kontakcie ze skórą: długotrwały kontakt ze skórą może powodować jej odtłuszczenie i wysuszenie. Możliwe jest wystąpienie stanów zapalnych.

Po kontakcie z oczami : powoduje dolegliwości oczu i ich zaczerwienienie, ból, łzawienie.

12. Informacje ekologiczne

Nie dopuszczać do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych ani gleby. Unikać zrzutów do środowiska. Nie wprowadzać do kanalizacji.

13. Postępowanie z odpadami

W wykazie odpadów wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112 z 2001r. poz. 1206) znajduje się :

- Odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne - kod 08 01 11

Resztki płynnego produktu należy przekazać firmom specjalistycznym posiadającym stosowne zezwolenie w celu utylizacji. Puste opakowania należy oddać do recyklingu lub unieszkodliwienia.

Usuwać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

14. Informacje o transporcie

Opakowania o pojemności nie większej niż 450 litrów z uwagi na wysoką lepkość nie podlegają przepisom ADR.

15. Informacje dotyczące uregulowań prawnych

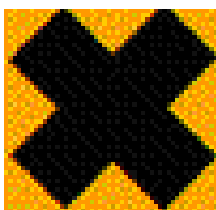
Klasyfikacja preparatu zgodna z Ustawą o Substancjach i preparatach chemicznych z dnia 11 stycznia 2001(Dz.U. z 2001r. Nr 11 poz.84) wraz z późniejszymi zmianami.

15.1 Dane na etykietę ostrzegawczą:

15.1.1 Nazwę lub nazwy chemiczne substancji obecnych w preparacie

Zawiera: ksylen

15.1.2 Znak ostrzegawczy oraz napis określający jego znaczenie:

Produkt szkodliwy

15.1.3 Określenie rodzaju zagrożenia

R 10 Produkt łatwo palny

R 20/21 Działa szkodliwie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą.

R 38 Działa drażniąco na skórę

15.1.4 Określenie warunków bezpiecznego stosowania

S 2 Chronić przed dziećmi.

S 25 Unikać zanieczyszczenia oczu

S 36/37 Nosić odpowiednią odzież ochronną i odpowiednie rękawice ochronne.

S 46 W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza - pokaż opakowanie lub etykietę.

S 51 Stosować wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach.

Gruntoemalia poliwinylowo – akrylowa na powierzchnie ocynkowane i metalowe MAKOR - TIX	Producent TBD S.A.	Data pierwszej edycji 27.11.1998	Zastępuje 26.01.2004	Data aktualizacji 29.06.2004	Strona 5 z 5
---	-------------------------------	---	---------------------------------	---	-------------------------

15.1.5 Dodatkowe oznakowania opakowań preparatów niebezpiecznych wymagających szczególnego oznakowania

-

15.1.6 Źródła podstawowych uregulowań prawnych:

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 lipca 2002 r. (Dz. U. Nr 140 poz. 1171) w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02 września 2003 r. (Dz. U. Nr 171 poz. 1666) w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02 września 2003 r. (Dz. U. Nr 173 poz. 1679) w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02 września 2003r. (Dz. U. Nr 199, poz. 1948) w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem.

Rozporządzenie Ministra Środowiska, z dnia 27 września 2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. nr 112 poz.1206).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 listopada 2002r .w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. nr 217 poz.1833)

Rozporządzenie Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 09.07.1996 roku w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Dz. U. Nr 86 z 1996r. Poz. 394 wraz z późniejszą zmianą

Ustawa o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych z dnia 28 października 2002 (Dz.U. Nr 199,poz.1671)

16. Inne informacje

Wykaz zwrotów R użytych w punkcie 2

R 10 Substancja/preparat/produkt łatwo palna(y).

R 11 Substancja/preparat/produkt wysoce łatwo palna(y).

R 20 Działa szkodliwie przez drogi oddechowe.

R 20/21 Działa szkodliwie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą.

R 38 Działa drażniąco na skórę.

R 66 Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

R 67 Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

Wyrób jest dostępny w różnych kolorach. Wszystkie pigmenty i pasty pigmentowe zastosowano w recepturach w takich stężeniach, że nie stanowią one zagrożenia dla zdrowia i środowiska.

Powyższe informacje są opracowane o bieżący stan naszej wiedzy, nie są one jednak żadnym zapewnieniem o właściwościach produktu i nie uzasadniają żadnego umownego stosunku prawnego. Podczas sporządzania karty charakterystyki braliśmy pod uwagę wszystkie właściwe zastosowania produktu, każdy użytkownik ponosi odpowiedzialność w przypadku innego zastosowania produktu.

Wykorzystano informacje dostarczone przez producenta w karcie charakterystyki preparatu.